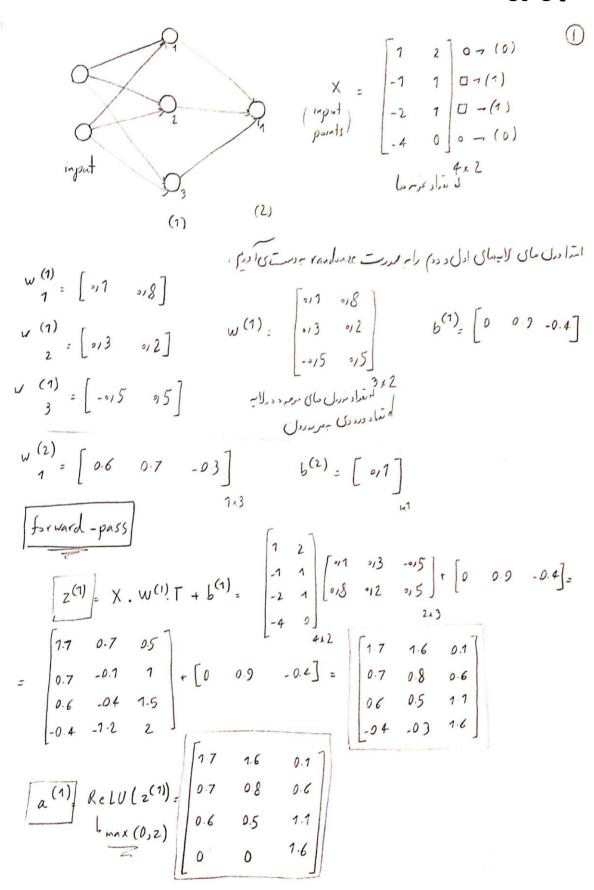

گزارش تمرین اول هوش محاسباتی

نام تهیهکننده: ملیکا نوبختیان شماره دانشجویی: ۹۷۵۲۲۰۹۴

نسخه: ۱

۱- سوال اول

$$\begin{bmatrix} 2^{(1)} & a^{(1)} & b^{(2)} & b^$$

$$bu_{01} = b(1) \cdot X \qquad \qquad b(1) \cdot \left(b(1) \cdot b(1)\right) \cdot f(7^{(1)})$$

$$b(1) \cdot u(1) \cdot \begin{bmatrix} -0.045 \\ 0.059 \\ 0.092 \\ 0.092 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 < 0.7 & -0.3 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -0.027 & -0.0315 & 0.0115 \\ 0.0354 & 0.0413 & -0.0177 \\ 0.0552 & 0.0644 & -0.0276 \\ -0.0576 & 0.0672 & 0.0256 \end{bmatrix}$$

$$br''(2) \cdot \begin{bmatrix} 0 & 240 \\ 1 & 270 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$b(1) \cdot \begin{bmatrix} -0.027 & -0.0315 & 0.0135 \\ 0.0354 & 0.0413 & 0.0127 \\ 0.0552 & 0.0642 & -0.0276 \\ 0 & 0.0286 \end{bmatrix}$$

$$bu_{01} \cdot b(7) \cdot \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ -2 & 1 \\ 0.5 & 0.5 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -0.172 & 0.036 \\ -0.183 & 0.076 \\ -0.028 & -0.018 \end{bmatrix}$$

$$color \cdot b(2) \cdot b(3) \cdot$$

۲- سوال دوم

برای پیادهسازی این قسمت از لینک زیر کمک گرفتم:

https://zerowithdot.com/mlp-backpropagation/

برای پیادهسازی یک MLP اولین گام این است که لایههای آن را به خوبی بسازیم. برای این کار من ابتدا و MLP کلاس و کلاس و Single_Layer را ساختم که در آن صرفا یک لایه تنها را میسازیم. ابتدا به constructor این کلاس و مواردی باید برای ساختن یک لایه به آن بدهیم می پردازیم:

```
class Single_Layer:
    def __init__(
        self,
        number_of_units,
        activation_function,
        input_size = None
):
    self.input_size = input_size
    self.number_of_units = number_of_units
    self.W = None
    self.b = None
    self.A = None
    self.A = None
    self.activation_func , self.dactivation = self.select_activation_function(activation_function)
```

برای ساختن یک لایه باید بدانیم چند نورون در آن وجود دارد، number_of_units این متغیر را مشخص می کند. هم چنین باید بدانیم چه تابعی برای فعال سازی استفاده می شود، activation_function نمایانگر این بخش است. هم چنین اگر لایه ای که می سازیم لایه ورودی باشد، لازم است ابعاد داده ورودی را هم نشان دهیم، input_size برای این منظور است. یک لایه \mathbf{W} و \mathbf{b} و \mathbf{b} نیز خواهد داشت ولی مقادیر این قسمت وقتی شبکه MLP ساخته می شوند. حالا به توضیح توابع مربوط به فعال سازی می رویم:

```
def select_activation_function(self, func):
 if func == 'sigmoid':
    act = self.sigmoid activation
    dact = self.sigmoid_derivitive
 elif func == 'relu':
   act = self.ReLU activation
    dact = self.ReLU derivitive
 return act , dact
def sigmoid activation(self, Z):
 return 1 / (1 + np.exp(-Z))
def ReLU activation(self, Z):
 return np.maximum(Z, 0)
def sigmoid_derivitive(self, A):
 return A * (1 - A)
def ReLU derivitive(self, A):
  A[A > 0] = 1
  A[A < \emptyset] = \emptyset
  return A
```

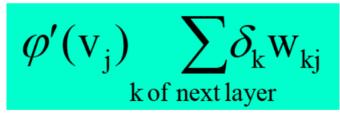
توابع فعال سازی موجود sigmoid و ReLU هستند. در این تابع ما خود تابع فعال سازی و مشتق آن را مشخص می کنیم. مشتق مقادیر بزرگ تر از g(z)*(1-g(z)) به صورت g(z)*(1-g(z)) برابر یک و برای بقیه مقادیر صفر است. برای initialize کردن وزنهای یک لایه به صورت زیر عمل می کنیم:

```
def intialize_weights(self):
    self.W = np.random.rand(self.number_of_units, self.input_size)
    self.b = np.random.rand(1, self.number_of_units)
```

W یک ماتریس با تعداد ردیف به اندازه تعداد نورونهای موجود در آن لایه و تعداد ستون به اندازه ورودی آن است. b نیز یک ماتریس سطری با عناصر به اندازه تعداد نورونهای لایه است. عملیات forward pass نیز با تابع زیر انجام می شود:

```
def forward_pass(self,X):
   Z = np.dot(X, self.W.T) + self.b
   A = self.activation_func(Z)
   self.A = A
   return A
```

ورودی این تابع ماتریس X است که می تواند ورودی اصلی شبکه یا مقادیر فعال سازی لایه قبل باشد. ماتریس X در ماتریس وزنها ضرب داخلی می شود و سپس به آن مقادیر X اضافه می شود. برای این کار باید ترانهاده X در ماتریس وزنها ضرب داخلی می شود و سپس به آن مقادیر X انبعاد X که به صورت X خرب شود در این صورت ابعاد X به صورت (input_size, units) می شود و مقدار X که به صورت (example_count, input_size) است قابل ضرب شود. سپس تابع فعال سازی به X اعمال می شود و مقدار X برای لایه ست می شود. در آخر به سراغ back propagation می رویم. می دانیم به طور کلی مقدار دلتا برای یک لایه به جز لایه آخر به صورت زیر است:

که با توجه به شکل برابر با ضرب داخلی مقادیر دلتا لایه بعدی در مقادیر وزن موجود بین لایه موردنظر و لایه بعدی ضرب در مشتق تابع فعالسازی لایه فعلی است. در این صورت تابع back propagation برای یک لایه به صورت زیر خواهد بود:

```
def back_propagation(self, delta_next, W_next):
   dactivation = self.dactivation(self.A)
   delta = np.dot(delta_next, W_next) * dactivation
   return delta
```

ورودیهای این تابع مقادیر دلتای لایه بعدی و مقادیر وزن آن است. پس از انجام عملیاتی که گفته شد ما به مقادیر دلتای لایه موردنظر خواهیم رسید.

پس از توضیح کلاس single_layer حالا به توضیح کلاس MLP میپردازیم:

```
class MLP:
    def __init__(
        self,
        layers,
        learning_rate
):
    input_size = layers[0].number_of_units
    layers[0].intialize_weights()
    for layer in layers[1:]:
        layer.input_size = input_size
        input_size = layer.number_of_units
        layer.intialize_weights()
    self.layers = layers
    self.lr = learning_rate
```

برای اینکه بتوانیم یک شبکه MLP بسازیم نیاز به لیستی از لایهها که از نوع کلاس MLP هستند و input_size هستند و constructor شبکه مقادیر وزنها init خواهند شد. در اینجا input_size تمام لایهها به جز لایه اول مشخص خواهدشد که تعداد نورونهای لایه قبل از آن است. عملیات forward pass در شبکه با تابع زیر محاسبه می شود:

```
def forward_pass(self, X):
  output = self.layers[0].forward_pass(X)
  for layer in self.layers[1:]:
    output = layer.forward_pass(output)
  return output
```

برای این قسمت کافی است تابع forward pass هر لایه را صدا بزنیم و خروجی آن را به عنوان ورودی به لایه بعد بدهیم تا به خروجی برسیم. تابع loss ما در اینجا MSE خواهد بود که تابع زیر با گرفتن مقادیر پیشبینی شده و مقادیر واقعی آن را به دست می آورد:

```
def MSE_loss(self, y_pred, y_true):
    return np.sum(1/2*((y_true - y_pred)**2))
```

برای اینکه بتوانیم بفهمیم با توجه به پیش بینی ما هر نمونه متعلق به کدام کلاس است باید مقادیر پیش بینی شده را به صفر یا یک نگاشت کنیم. برای این کار یک threshold برابر 0.5 در نظر گرفتم که در صورتی که پیش بینی بزرگ تر از این باشد متعلق به کلاس ۱ و در صورتی که کمتر باشد متعلق به کلاس ۱ است:

```
def predict_label(self, y_pred):
    y_pred[y_pred >= 0.5] = 1
    y_pred[y_pred < 0.5] = 0
    return y_pred</pre>
```

برای به دست آوردن مقدار accuracy باید بدانیم که نسبت به تعداد کل نمونهها label چه تعداد از آنها درست محاسبه شدهاست. تابع زیر مقدار accuracy را محاسبه می کند:

```
def Accuracy(self, y_pred, y_true):
   all_examples = y_true.shape[0]
   y_pred = self.predict_label(y_pred)
   true_predicted = np.sum(y_true == y_pred)
   return true_predicted / all_examples
```

در نهایت به توضیح فرآیند backpropagation در یک شبکه MLP می پردازیم:

```
def backward_pass(self, y_pred, y_true, X):
    delta_W = [None]*len(self.layers)
    delta_b = [None]*len(self.layers)
    last_layer = self.layers[-1]
    delta = ( y_true - y_pred ) * last_layer.dactivation(last_layer.A)
    for i in range(len(self.layers) - 1, 0, -1):
        prev_A = self.layers[i - 1].A
        delta_W[i] = np.dot(delta.T, prev_A)
        delta_b[i] = np.sum(delta, axis=0, keepdims=True)

    delta = self.layers[i - 1].back_propagation(delta,self.layers[i].W)

    delta_W[0] = np.dot(delta.T, X)
    delta_b[0] = np.sum(delta, axis=0, keepdims=True)

for i in range(len(self.layers)):
    self.layers[i].W += self.lr * delta_W[i]
    self.layers[i].b += self.lr * delta_b[i]
```

ورودی این تابع نمونههای ورودی X، مقادیر پیشبینی شده y_pred و مقادیر اصلی label ها یعنی y_pred هستند. ابتدا برای مقادیر تغییر وزن و y_pred دو لیست می سازیم که طولی به اندازه تعداد لایههای شبکه دارند. حالا باید مقدار دلتا برای لایه آخر را حساب کنیم. برخلاف لایههای دیگر مقدار دلتا برای این لایه به صورت زیر محاسبه می شود:

$\phi(v_j)(d_j-y_j)$

این مقدار برابر تفاوت مقادیر پیشبینی شده و اصلی ضرب در مشتق تابع فعال سازی لایه آخر است. پس از این کار فرآیند کلی کار را شروع می کنیم. برای به دست آوردن مقدار تغییر W لازم است مقدار دلتا برای آن لایه را در مقادیر فعال سازی لایه قبلی ضرب داخلی کنیم. برای به دست آوردن مقدار تغییر b هم فقط لازم است مقادیر موجود در دلتا را به صورت ستونی جمع کنیم (چون چند نمونه داریم). سپس با توجه به آنچه گفته شد مقدار دلتا برای لایه قبل را به دست می آوریم. در نهایت مقادیر تغییر در learning rate ضرب شده و به مقادیر W و ط اضافه خواهند شد.

برای ساختن شبکه mlp از تابع زیر استفاده می کنیم. این تعداد با گرفتن اندازه ورودی، لیستی از تعداد unit های موجود در هر لایه، لیستی از توابع فعال سازی لایهها و learning rate یک شبکه mlp می سازد. شبکه مورد نظر من یک لایه hidden با ۴ نورون دارد و learning rate آن نیز 0.01 است:

```
def build MLP(
    input size,
    units_in_each_layer,
    activation for each layer,
    learning rate
):
  layers = []
 first layer = Single Layer(units in each layer[0], activation for each layer[0], input size)
 layers.append(first layer)
  for units, activation in zip(units_in_each_layer[1:], activation_for_each_layer[1:]):
    layer = Single Layer(units, activation)
    layers.append(layer)
 mlp = MLP(layers, learning rate)
  return mlp
```

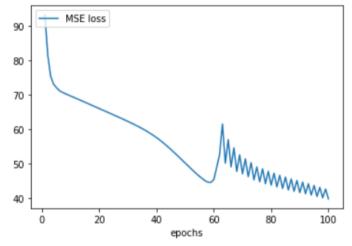
من برای آموزش شبکه خودم 100 epoch در نظر گرفتم و مقادیر loss و accuracy را در هر epoch به دست آورده و چاپ کردم. هم چنین این مقادیر برای کشیدن نمودار ذخیره میشوند:

```
loss = []
accuracy = []
epoch idx = []
epochs = 100
for i in range(epochs):
  y pred = model.forward pass(X)
  model.backward_pass(y_pred, y_true, X)
  loss epoch = model.MSE loss(y pred, y true)
  accuracy epoch = model.Accuracy(y pred, y true)
  print(f'epoch {i+1}/{epochs} ====> Loss:{loss epoch} Accuracy:{accuracy epoch}')
  loss.append(loss epoch)
  accuracy.append(accuracy_epoch)
  epoch idx.append(i+1)
epoch 43/100 ====> Loss:45.391221537422204
                                              Accuracy: 0.8506944444444444
```

epoch 44/100 ====> Loss:45.320896587452864 Accuracy: 0.84375

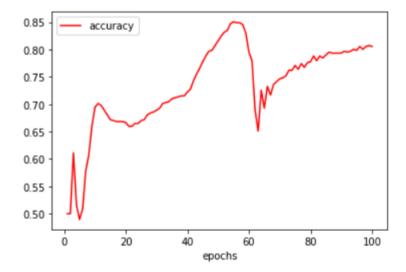
مى توانيم نمودار loss را به صورت زير رسم كنيم:

```
# plot loss
plt.plot(epoch_idx, loss, label='MSE loss')
plt.xlabel("epochs")
plt.legend(loc='upper left')
plt.show()
```


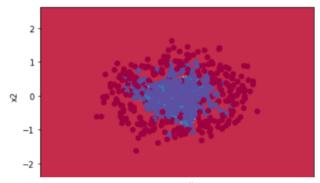
و accuracy نیز به صورت زیر رسم می شود:

```
# Q2_graded
# plot accuracy
plt.plot(epoch_idx, accuracy, '-r', label='accuracy'
plt.xlabel("epochs")
plt.legend(loc='upper left')
plt.show()
```


برای رسم decision boundary از تابعی که در نوتبوک Decision_Boundary بود استفاده کردم و تنها کمی تغییرات در آن دادم:

```
def plot decision boundary(model, X, y):
    # Set min and max values and give it some padding
    x_{min}, x_{max} = X[0, :].min() - 1, X[0, :].max() + 1
    y min, y_max = X[1, :].min() - 1, X[1, :].max() + 1
    h = 0.01
    # Generate a grid of points with distance h between them
    xx, yy = np.meshgrid(np.arange(x min, x max, h), np.arange(y min, y max, h))
    # Predict the function value for the whole grid
    Z = model.forward_pass(np.c_[xx.ravel(), yy.ravel()])
    Z = model.predict label(Z)
    Z = Z.reshape(xx.shape)
    # Plot the contour and training examples
    plt.contourf(xx, yy, Z, cmap=plt.cm.Spectral)
    plt.ylabel('x2')
    plt.xlabel('x1')
    plt.scatter(X[0, :], X[1, :], c=y, cmap=plt.cm.Spectral)
plot decision boundary(model, X.T, y true.T)
```


برای اینکه تاثیر تعداد نورونهای زیاد در لایه مخفی را بر روی فرآیند training ببینم ، یک شبکه با یک لایه hidden و ۳۰ نورون در نظر گرفتم و دادهها را روی آن آموزش دادم. قسمتی از نتایج این فرآیند در تصویر زیر قابل مشاهده است:

```
epoch 1/30 ====> Loss:132.19308893422647
                                            Accuracy:0.5
epoch 2/30 ====> Loss:128.16643831480084
                                            Accuracy:0.5
epoch 3/30 ====> Loss:123.82014657607513
                                            Accuracy:0.5
epoch 4/30 ====> Loss:119.61480089462748
                                            Accuracy:0.5
epoch 5/30 ====> Loss:116.35083292219304
                                            Accuracy:0.5
epoch 6/30 ====> Loss:113.79520162584296
                                            Accuracy: 0.58333333333333334
epoch 7/30 ====> Loss:111.83877493409277
                                            Accuracy:0.6024305555555556
epoch 8/30 ====> Loss:110.34974666474238
                                            Accuracy: 0.6041666666666666
epoch 9/30 ====> Loss:109.20406150502492
                                            Accuracy: 0.605902777777778
epoch 10/30 ====> Loss:108.29074011041737
                                              Accuracy:0.6041666666666666
epoch 11/30 ====> Loss:107.5460416853461
                                            Accuracy: 0.597222222222222
epoch 12/30 ====> Loss:106.93161857001621
                                              Accuracy:0.59895833333333334
epoch 13/30 ====> Loss:106.40269265191051
                                              Accuracy:0.59375
epoch 14/30 ====> Loss:105.92985303316337
                                              Accuracy:0.59375
epoch 15/30 ====> Loss:105.48467764779684
                                              Accuracy:0.59027777777778
epoch 16/30 ====> Loss:105.04455378423691
                                              Accuracy: 0.59201388888888888
epoch 17/30 ====> Loss:104.61884929609955
                                              Accuracy: 0.59201388888888888
epoch 18/30 ====> Loss:104.22293058179834
                                              Accuracy:0.59201388888888888
epoch 19/30 ====> Loss:103.82850688491358
                                              Accuracy:0.59201388888888888
epoch 20/30 ====> Loss:103.43622838239177
                                              Accuracy:0.5920138888888888
epoch 21/30 ====> Loss:103.02971039441869
                                              Accuracy: 0.5920138888888888
```

همان طور که در تصویر میبینیم مقادیر loss نسبتا زیاد است و روند تدریجی بهبود accuracy بسیار کند است. این یکی از تاثیرات تعداد نورون زیاد در لایه مخفی است. تعداد نورونهای زیاد در لایه مخفی تاثیراتی در شبکه می گذارد. تعداد نورون زیاد باعث پیچیده تر شدن شبکه می شود و همین کار آموزش را دشوار تر می کند. این تعداد نورون ممکن است از ظرفیت اصلی داده ها برای آموزش بیشتر باشد و چون نسبت اطلاعات به مقادیر قابل آموزش کم است overfitting به وجود می آورد. حتی اگر تعداد داده ها مناسب باشد، تعداد زیاد نورون ها روند آموزش را کند می کند و باعث می شود زمان بیشتری صرف آموزش شود.

برای امتحان کردن نتیجه تعداد زیاد لایه مخفی، یک شبکه با ۴ لایه در نظر گرفتم که در لایهها ۱۵و ۶ و ۳ و ۱ در نظر گرفتم و سعی کردم این شبکه را آموزش دهم:

```
input_size = X.shape[1]
examples count = X.shape[0]
y_true = np.reshape(Y,(examples_count,1))
units_in_each_layer = [15, 6, 3, 1]
activations = ['relu', 'relu', 'relu', 'sigmoid']
learning rate = 0.01
model = build MLP(input size, units in each layer, activations, learning rate)
loss = []
accuracy = []
epoch idx = []
epochs = 30
for i in range(epochs):
  y pred = model.forward pass(X)
  model.backward_pass(y_pred, y_true, X)
  loss epoch = model.MSE loss(y pred, y true)
  accuracy epoch = model.Accuracy(y pred, y true)
  print(f'epoch {i+1}/{epochs} ====> Loss:{loss epoch}
                                                          Accuracy:{accuracy epoch}')
  loss.append(loss_epoch)
  accuracy.append(accuracy epoch)
  epoch idx.append(i+1)
epoch 1/30 ====> Loss:142.1914763824527
                                           Accuracy:0.5
epoch 2/30 ====> Loss:140.28835191632345
                                            Accuracy:0.5
epoch 3/30 ====> Loss:134.2475761469683
                                           Accuracy:0.5
epoch 4/30 ====> Loss:74.70960778018608
                                           Accuracy: 0.434027777777778
epoch 5/30 ====> Loss:143.9943464620662
                                           Accuracy:0.5
epoch 6/30 ====> Loss:143.99429375277128
                                            Accuracy:0.5
epoch 7/30 ====> Loss:143.99424008788782
                                            Accuracy:0.5
epoch 8/30 ====> Loss:143.99418544150416
                                            Accuracy:0.5
epoch 9/30 ====> Loss:143.99412978676858
                                            Accuracy:0.5
```

همان طور که از تصویر مشخص است روند آموزش بسیار کند شدهاست به طوری که بهبود محسوسی در روند مشاهده نمی شود و accuracy هم تقریبا روند ثابتی در پیش دارد. هنگامی که تعداد لایههای مخفی زیاد می شود مقدار خطایی که در لایههای قبل propagate می شود آن قدر کم می شود که تاثیر چندانی ندارد و تقریبا بدون

نتیجه خاصی میماند. به عبارت دیگر با مشکل vanishing gradient مواجه خواهیم شد. هم چنین به طور کلی overfitting شبکه نیز افزایش می یابد و روند آموزش را سخت تر می کند. هم چنین ممکن است با overfitting نیز مواجه شویم.

٣- سوال سوم

دیتاست CIFAR-10 متشکل از ۵۰۰۰۰ تصویر برای training و ۱۰۰۰۰ تصویر برای تست است که تصاویری از هواپیما، اتومبیل، پرنده، گربه، گوزن، سگ، قورباغه، اسب، کشتی و کامیون را دارد که این موارد به ترتیب label های ۰ تا ۹ را به خود اختصاص می دهند. تصاویر در ابعاد (32, 32,3) در این دیتاست موجود هستند. برای load کردن این دیتاست می توانیم به شکل زیر عمل کنیم:

```
(x_train, y_train), (x_test, y_test) = keras.datasets.cifar10.load_data()
y train = to categorical(y train, num classes=10)
y test = to categorical(y test, num classes=10)
x_train = x_train.reshape(x_train.shape[0], x_train.shape[1] * x_train.shape[2] * x_train.shape[3])
x_{\text{test}} = x_{\text{test.reshape}}(x_{\text{test.shape}}[0], x_{\text{test.shape}}[1] * x_{\text{test.shape}}[2] * x_{\text{test.shape}}[3])
print("Train input shape : ", x_train.shape)
print("Train output shape : ", y_train.shape)
print("Test input shape : ", x_test.shape)
print("Test output shape : ", y_test.shape)
Downloading data from <a href="https://www.cs.toronto.edu/~kriz/cifar-10-python.tar.gz">https://www.cs.toronto.edu/~kriz/cifar-10-python.tar.gz</a>
170500096/170498071 [============= ] - 4s Ous/step
170508288/170498071 [===========] - 4s Ous/step
Train input shape : (50000, 3072)
Train output shape: (50000, 10)
Test input shape : (10000, 3072)
Test output shape: (10000, 10)
```

بدون استفاده از to_categorical برای label ها، صرفا آنها مقادیر ۰ تا ۹ خواهند داشت اما ما میخواهیم به صورت یک ماتریس با ۱۰ درایه باشد که به صورت one_hot بتوان label موردنظر را نشان داد. پس برای این کار از to_categorical استفاده می کنیم. چون ورودی MLP در نهایت ماتریسهای سطری خواهند بود، پس ابعادی که پیش تر گفتیم تصاویر ورودی دارند برای آموزش مناسب نخواهند بود. برای حل این مشکل دادههای ورودی که پیش تر گفتیم تصاویر ورودی دارند برای آموزش مناسب نخواهند بود. برای حل این مشکل دادههای ورودی reshape شدهاند تا ابعاد (3072,) پیدا کنند. ابعاد دیتاست هم در تصویر مشخص است. در شکل صفحه بعد نمونهای از چند تصویر این دیتاست را مشاهده می کنیم:

```
fig, axes1 = plt.subplots(3,3,figsize=(6,6))
for j in range(3):
    for k in range(3):
        i = np.random.choice(50000)
        axes1[j][k].set_axis_off()
        axes1[j][k].imshow(x_train[i,:])
```

برای ساختن یک MLP با کراس از تابع زیر استفاده کردم:

```
def make_Model(
   input_shape,
   layers,
   activations,
   output_classes,
   last_layer_activation = 'sigmoid'
):
   act_dict = {'relu': tf.nn.relu, 'sigmoid' : tf.nn.sigmoid, 'tanh': tf.nn.tanh}
   input = keras.layers.Input(shape=input_shape)
   x = input

for i in range(len(layers)):
   x = keras.layers.Dense(layers[i], activation=act_dict[activations[i]])(x)

output = keras.layers.Dense(output_classes, activation=act_dict[last_layer_activation])(x)
   model = Model(inputs=input, outputs=output)

return model
```

این تابع شکل ورودی را میگیرد و هم چنین تعداد نورونهای هر لایه و تابع فعالسازی آن را میگیرد. تعداد کلاسهایی که در نهایت برای دستهبندی نیاز داریم و هم چنین تابع فعالسازی لایه آخر دیگر ورودیهای این تابع هستند. برای ورودی مدل کراس نیاز به لایه Input داریم. این لایه سایز ورودی را میگیرد. برای لایههای

Epoch 2/5 391/391 [=

Epoch 3/5

دیگر از Dense استفاده می کنیم. تعداد نورونهای لایه آخر همون تعداد کلاسهای خروجی خواهد بود. در آخر هم برای نهایی کردن مدل از Model استفاده می کنیم و input و output را مشخص می کنیم.

برای نتیجه بهتر روی دیتاست سعی کردم دادههای آن را نرمال کنم. برای این کار تمام مقادیر موجود در train و test را بر ۲۵۵ تقسیم کردم تا همه مقادیر آن در این محدوده باشند. برای اینکه تاثیر این کار را متوجه شویم یک بار بدون نرمالسازی و یک بار با نرمالسازی آموزش را انجام میدهیم تا نتایج را مقایسه کنیم. من برای این کار mlp تنها با یک لایه مخفی در نظر گرفتم که ۱۰۲۴ نورون در خود دارد. نتایج بدون نرمالسازی به صورت زیر است و یارامترهای شبکه در آن مشخص هستند:

```
# First Model with 1 hidden layer - without normalization
input\_shape = x\_train.shape[1]
classes_count = y_train.shape[1]
layers_units_1 = [1024]
layers_activations_1 = ['relu']
last_layer_activation = 'sigmoid'
# build model
first_model = make Model(input_shape, layers_units_1, layers_activations_1, classes_count, last_layer_activation)
opt = tf.keras.optimizers.SGD(learning_rate=0.01)
cce = tf.keras.losses.CategoricalCrossentropy()
first_model.compile(loss=cce, optimizer=opt, metrics=['accuracy'])
history = first_model.fit(
    x=x_train,
    y=y_train,
    batch_size=128,
    epochs=10,
    validation_data=(x_test, y_test),
    shuffle=True.
Epoch 1/10
                              :=======] - 16s 40ms/step - loss: 7.5255 - accuracy: 0.1001 - val_loss: 7.5223 - val_accuracy: 0.1000
391/391 [==:
Epoch 2/10
391/391 [==
                                :======] - 22s 57ms/step - loss: 7.5220 - accuracy: 0.1000 - val_loss: 7.5223 - val_accuracy: 0.1000
Fnoch 3/10
391/391 [==
                      =========] - 15s 40ms/step - loss: 7.5220 - accuracy: 0.1000 - val_loss: 7.5223 - val_accuracy: 0.1000
                       :========] - 19s 48ms/step - loss: 7.5220 - accuracy: 0.1000 - val_loss: 7.5223 - val_accuracy: 0.1000
391/391 [====
```

همان طور که از تصویر مشخص است accuracy مدل پایین است و loss و accuracy در هر مرحله تغییر خاصی نمیکنند. حالا نتیجه را با normalization امتحان میکنیم:

```
# First Model with 1 hidden layer - with normalization
x train normal = np.divide(x train, 255.0)
x_test_normal = np.divide(x_test, 255.0)
input_shape = x_train_normal.shape[1]
classes_count = y_train.shape[1]
layers units 1 = [1024]
layers activations 1 = ['relu']
last_layer_activation = 'sigmoid'
# build model
first_model = make_Model(input_shape, layers_units_1, layers_activations_1, classes_count, last_layer_activation)
opt = tf.keras.optimizers.SGD(learning_rate=0.01)
cce = tf.keras.losses.CategoricalCrossentropy()
first_model.compile(loss=cce, optimizer=opt, metrics=['accuracy'])
history = first_model.fit(
    x=x_train_normal,
    y=y_train,
    batch_size=128,
    epochs=5.
    validation data=(x test normal, y test),
    shuffle=True.
Epoch 1/5
391/391 [=
                                :======] - 19s 48ms/step - loss: 2.0073 - accuracy: 0.2814 - val loss: 1.9001 - val accuracy: 0.3301
```

========] - 14s 36ms/step - loss: 1.8300 - accuracy: 0.3562 - val_loss: 1.8281 - val_accuracy: 0.3648

همان طور که در تصویر مشخص است مقدار loss و loss نسبت به حالت قبل تفاوت قابل توجهی دارد و این accuracy تفاوت حتی در epoch اول هم محسوس است. مقدار loss به مقدار قابل توجهی کمتر است و مقدار vormalization استفاده خواهیم کرد.

مدل بعدی من دو لایه hidden دارد که تعداد نورون ۱۰۲۴ و ۵۱۲ خواهند داشت. با توجه به اینکه دادهها زیاد هستند و ویژگیهای زیادی دارند به نظر میرسد این شبکه که کمی پیچیده تر است و دو لایه مخفی دارد و لایه دود: دومی تعداد نزدیک تری نورون به لایه آخر دارد نتیجه بهتری داشته باشد. نتایج این مدل به صورت زیر خواهد بود:

```
# Second Model with 2 hidden layer - with normalization
layers_units_1 = [1024, 512]
layers_activations_1 = ['relu', 'relu']
# build model
second_model = make_Model(input_shape, layers_units_1, layers_activations_1, classes_count, last_layer_activation)
opt = tf.keras.optimizers.SGD(learning_rate=0.01)
cce = tf.keras.losses.CategoricalCrossentropy()
second_model.compile(loss=cce, optimizer=opt, metrics=['accuracy'])
history = first model.fit(
    x=x_train_normal,
    y=y train,
    batch_size=128,
    epochs=5.
    validation_data=(x_test_normal, y_test),
    shuffle=True.
Fnoch 1/5
```

از تصویر بالا مشخص است که این مدل نتیجه بهتری نسبت به مدل قبل در همان epoch های اولیه داشته است. هر چند روند پیشرفت نسبت به مدل قبل کمی کاهش پیدا کردهاست زیرا با پیچیده ترشدن شبکه فرآیند آموزش نیز پیچیده می شود و تغییرات وزنها آرام تر انجام می شوند.

شبکه بعدی من ۶ لایه مخفی خواهد داشت که تعداد نورونها در آن ۱۰۲۴ و ۵۱۲ و ۲۵۶ و ۱۲۸ و ۴۲ و ۳۲ خواهد خواهد بود. به نظر میرسد که هر چه شبکه پیچیده تر باشد عملکرد بهتری خواهد داشت اما سرعت کاهش خواهد یافت. هر چند در اینجا هم باید مراقب overfitting باشیم. این افزایش درنهایت مرزی خواهد داشت که یا دیگری بهبودی نخواهیم داشت یا مدل دچار overfitt خواهد شد.

نتایج این مدل را در شکل صفحه بعد می توانید مشاهده کنید. این مدل هم نسبت مدل قبلی نتایج بهتری دارد ولی باز هم در اینجا روند رشد آرام است و accuracy با سرعت کمتری بالا می رود و loss هم با سرعت آهسته تری کم می شود.

در مراحل بعد به سراغ تاثير momentum و weight decay بر مدل و نتايج آن خواهيم پرداخت:

391/391 [===

Epoch 5/5

```
# Third Model with 6 hidden layer - with normalization
    layers_units_1 = [1024, 512, 128, 64, 32, 16]
    layers_activations_1 = ['relu', 'relu', 'relu', 'relu', 'relu']
    # build model
    third_model = make_Model(input_shape, layers_units_1, layers_activations_1, classes_count, last_layer_activation)
    opt = tf.keras.optimizers.SGD(learning rate=0.01)
    cce = tf.keras.losses.CategoricalCrossentropy()
    third model.compile(loss=cce, optimizer=opt, metrics=['accuracy'])
    history = first model.fit(
       x=x_train_normal,
        v=v train.
        batch size=128,
       enochs=5.
       validation_data=(x_test_normal, y_test),
        shuffle=True,
    )
    Fnoch 1/5
    391/391 [=
                                ======] - 14s 36ms/step - loss: 1.5049 - accuracy: 0.4777 - val_loss: 1.5353 - val_accuracy: 0.4594
                         =========] - 14s 36ms/step - loss: 1.4923 - accuracy: 0.4804 - val loss: 1.5351 - val accuracy: 0.4584
    391/391 [=
    Epoch 3/5
    391/391 [=
                                ======] - 14s 36ms/step - loss: 1.4790 - accuracy: 0.4861 - val_loss: 1.4967 - val_accuracy: 0.4768
    Epoch 4/5
    391/391 [==
                      =========] - 14s 36ms/step - loss: 1.4684 - accuracy: 0.4893 - val_loss: 1.5306 - val_accuracy: 0.4605
    Epoch 5/5
    برای مشاهده عملکرد momentum روی یک مدل از مدل دوم استفاده کردم و momentum را برابر 0.9 قرار دادم.
    Momentum برای سرعت بخشیدن به فرآیند آموزش استفاده میشود. Learning rate به تنهایی نمیتواند در هر
    شرایطی بهترین نتیجه را داشته باشد برای همین momentum به کمک آن می آید که این فر آیند را چه در سمت
    کاهش چه در سمت افزایش سرعت دهد. در این صورت باید برای شبکه دوم نتایج بهتری را درنظر داشته باشیم.
                                                                                          نتایج به این صورت است:
# Second Model with 2 hidden layer - with normalization - with momentum
layers units 1 = [1024, 512]
layers_activations_1 = ['relu', 'relu']
# build model
second model = make Model(input shape, layers units 1, layers activations 1, classes count, last layer activation)
opt = tf.keras.optimizers.SGD(learning rate=0.01, momentum=0.9)
cce = tf.keras.losses.CategoricalCrossentropy()
second_model.compile(loss=cce, optimizer=opt, metrics=['accuracy'])
history = first_model.fit(
   x=x train normal,
   y=y train,
   batch_size=128,
   epochs=5,
   validation_data=(x_test_normal, y_test),
   shuffle=True,
Epoch 1/5
391/391 [=
                          =======] - 14s 37ms/step - loss: 1.4471 - accuracy: 0.4974 - val_loss: 1.5394 - val_accuracy: 0.4479
Epoch 2/5
391/391 [=
                     =========] - 14s 37ms/step - loss: 1.4329 - accuracy: 0.5045 - val_loss: 1.5099 - val_accuracy: 0.4632
Epoch 3/5
391/391 [==
                Epoch 4/5
```

همان طور که در تصویر مشخص است با توجه به نتایج مشخص است که momentum نتیجه بهتری برای ما فراهم کردهاست و در کنار learning rate آپدیت وزنها را بهبود بخشیدهاست. پس به نظر میرسد استفاده از آن به مدل ما کمک می کند.

===============] - 14s 37ms/step - loss: 1.4129 - accuracy: 0.5106 - val loss: 1.4667 - val accuracy: 0.4800

391/391 [===========] - 14s 36ms/step - loss: 1.4038 - accuracy: 0.5157 - val_loss: 1.4641 - val_accuracy: 0.4822

حالا به سراغ weight decay می رویم. Weight decay به ما کمک می کند که از weight decay جلوگیری کنیم. هنگامی که نورونهای یک لایه چنان مقادیر را یاد گرفتهاند که خروجی آنها دقیقا ۱ یا ۱ است دیگر جایی برای propagate خطا به لایههای قبل نمی ماند و وزنهای لایههای دیگر نمی توانند آپدیت شوند.

در اینجا کاهش وزن به ما برای حل مشکل کمک می کند. در keras ۳ روش برای کاهش وزن پیشنهاد شدهاست؛ 12 regularization و ترکیب هر دو روش قبلی.

در 11 کاهش وزن روی مقادیر absolute وزنها صورت می گیرد و این کار با ضریب 11 انجام می شود. در 12 کاهش روی مربع مقادیر وزنها انجام می شود و ضریب 12 دارد. ترکیب هر دو نیز استفاده می شود.

هدف ما در اینجا کاهش وزنهای لایهها است ولی keras برای bias و مقادیر weight decay هم weight clear دارد. باز هم در اینجا weight decay را روش شبکه دوم اعمال می کنیم که لایه اول پنهان آن 12 و لایه پنهان دوم آن 12 را دارد. انتظار داریم بهبود در کار شبکه حاصل شود زیرا با اعمال آن تغییر وزن واضح تری به لایههای پنهان اعمال خواهد شد. شکل زیر نتیجه این کار را نشان می دهد. پارامترهای regularization در تصویر مشخص هستند:

```
# Weight Decay
input = keras.layers.Input(shape=input_shape)
x = input
x = keras.layers.Dense(1024, activation=tf.nn.relu, kernel_regularizer=regularizers.l1_12(11=1e-3, 12=1e-2))(x)
x = keras.layers.Dense(512, activation=tf.nn.relu, kernel regularizer=regularizers.l2(1e-3))(x)
output = keras.layers.Dense(classes_count, activation=tf.nn.sigmoid)(x)
weight_deacy_model = Model(inputs=input, outputs=output)
opt = tf.keras.optimizers.SGD(learning_rate=0.01)
cce = tf.keras.losses.CategoricalCrossentropy()
weight_deacy_model.compile(loss=cce, optimizer=opt, metrics=['accuracy'])
history = first model.fit(
   x=x train normal,
   y=y_train,
   batch_size=128,
   epochs=5,
   validation_data=(x_test_normal, y_test),
   shuffle=True)
Epoch 1/5
                    ========] - 15s 39ms/step - loss: 1.3952 - accuracy: 0.5164 - val_loss: 1.4694 - val_accuracy: 0.4813
391/391 [=
Epoch 2/5
                       =======] - 14s 36ms/step - loss: 1.3848 - accuracy: 0.5208 - val loss: 1.4648 - val accuracy: 0.4793
391/391 [=:
Epoch 3/5
391/391 [==
                ===========] - 14s 36ms/step - loss: 1.3736 - accuracy: 0.5241 - val_loss: 1.4973 - val_accuracy: 0.4707
Epoch 4/5
391/391 [===
            Epoch 5/5
در اینجا هم نتیجه بهتری را نسبت به حالت اولیه مدل مشاهده می کنیم که نشان از تاثیر weight decay در
                                    تغییرات propagate شده در مدل است که با قدرت بیشتری انتشار یافتهاند.
```

۴- سوال جهارم

- () قابلیت تعمیم از بیشترین به کمترین در شبکههای عصبی به ترتیب است: MADALINE ،MLP ، Perceptron .Perceptron و ADALINE Perceptron .Perceptron و ADALINE تنها می تواند یک خط ارائه دهد که دو کلاس را از یکدیگر جدا کند و قانون آپدیت وزنهای آن با ۱ و ۱- اجرا می شود که دقیق نیست و چیز دقیق ارائه نمی دهد. هر چند ADALINE هم مانند Perceptron تنها یک خط جداکننده دارد که دو کلاس را از هم جدا می کند ولی تابع آپدیت وزن آن از مقدار خطای خروجی پیروی می کند که می تواند تخمین دقیق تری به ما ارائه بدهد. MADALINE می تواند چندین خط برای جداکردن محدوده ها به ما بدهد که تخمین دقیق تری در این صورت خواهیم داشت ولی باز هم مشکل است که چندین محدوده را برای ما تعیین کند. در نهایت MLP بیشترین تعمیم را خواهد داشت زیرا می تواند اشکال مختلفی برای جداسازی کلاسها ارائه دهد و با PP وزنها با یک روش اصولی و به تدریج اصلاح خواهندشد تا بتوانند تقریب بهتری به ما بدهند.
- ۲) معمولا مشکل overfitting در شبکههایی رخ می دهد که تعداد دادههای آموزشی کم است و نسبت به آن ساختار شبکه بسیار پیچیده است. در این حالت شبکه دچار کمبود داده برای یادگیری وزنهایش می شود که باعث می شود به طور زیادی نسبت به دادههای ورودی fit شود و در این صورت نسبت به دادههای دیگر عملکرد خوبی نخواهد داشت. هم چنین هنگامی که یک مدل صورت نسبت به دادههای دیگر عملکرد خوبی نخواهد داشت. هم چنین هنگامی که یک مدل کرد نیادی داشته باشد یا دادههای نویزی زیادی در بین دادهها باشد باز هم overfitting رخواهد داد.
- ۳) برای حل مشکل ovefitting راههای متفاوتی وجود دارد. یک راه این است که ابتدا با تعداد نورون کمی در لایه hidden کار را شروع کنیم و سپس در صورت لزوم نورون اضافه کنیم تا شبکه پیچیده نشود. استفاده از test set نیز در کنار دادههای آموزشی به ما کمک می کند که بتوانیم بهتر وضعیت مدل خود را بسنجیم و از مشکل آگاه شویم. Weight Decay هم راهکار مناسبی است که وزنها را به تدریج کم می کند و با این کار مانع از overfitting می شود. نگه داشتن بهترین وزنها هنگامی که مدل دیگر پیشرفتی نمی کند هم موثر است. هم چنین می توانیم دادههای تست را به لا دسته تقسیم کنیم و از مقدار خطای کلی آنها میانگین بگیریم.
- ۴) Underfitting زمانی رخ می دهد که مدل ما نتواند به رابطه خوبی میان ورودی ها و خروجی ها دست پیدا کند. در این حالت Bias مدل زیاد است. اگر مدل ما ساده باشد یا داده های ما خیلی ساده باشند و تعداد کمی ویژگی داشته باشند ممکن است این اتفاق رخ دهد. برای حل آن می توانیم پیچیدگی مدل خود را افزایش دهیم یا از ویژگی های بیشتری برای داده های ورودی استفاده کنیم.

۵- سوال پنجم

$$Lv = 0.01 \qquad p = 09$$

$$V = 0.01 \qquad p = 09$$

$$N = 0.01 \qquad p = 0$$

$$N =$$

$$\Delta b_{2} = (d-y) * n_{2}^{1} = 0 \qquad \Delta b_{2}^{\prime} = 0.00 \times 9.001 + 0 = 0.081 = 1.171$$

$$b = b + \Delta b_{1}^{\prime} = 1.09 + 0.081 = 1.171$$

$$\Delta c_{2} = 0 \qquad \Delta c_{2}^{\prime} = 0.9 \times 0.01 + 9 = -0.081 = -1.171$$

$$\Delta d_{1} = 1.(d-y) \cdot 7.63 \qquad \Delta d_{1}^{\prime} = 0.9 \times 9 \times 0.01 + 0.01 \times 7.63 = 0.1573 = 1.171 = 0.171 = 0.012 = 1.171 = 0.171 = 0.120 = 1.183$$

$$(-1,2) = 15 \qquad y = 1.2818 \times 1 + 1.171 \times 4 = 2 \times -1.171 + 2.2473 = 16.52.09$$

$$\Delta a_{3} = (15 - 16.52.09) * (-1)^{2} = -1.52.09$$

$$\Delta a_{3} = (15 - 16.52.09) * (-1)^{2} = -1.52.09$$

$$\Delta a_{3} = 0.9 \times \Delta a_{2}^{\prime} + \mu \times \Delta a_{3} = 0.18253$$

$$0.3718$$

$$a = n + \Delta a_{3}^{\prime} = 1.46433$$

$$\Delta b_{3} = -1.52.09 \times (2)^{2} = 6.0836$$

$$\Delta b_{3}^{\prime} = 0.081 \times 0.9 - 6.0836 \times 0.01 = 0.0720$$

$$b = b + \Delta b_{3}^{\prime} = 1.171 + 0.0120 = 1.183$$

$$\Delta c_{3} = -1.52.09 \cdot -1.7 = 3.0418$$

$$\Delta c_{3} = 0.081 \times 0.9 - 6.0836 \times 0.01 = 0.0720$$

$$b = (-1.171 + 0.0120 = 1.183)$$

$$\Delta c_{3} = -1.52.09 \cdot -1.7 = 3.0418$$

$$\Delta c_{3} = 0.081 \times 0.09 = 0.081 + 0.01 \times 3.0418 = 0.103318$$

$$c_{3} = (-1.52.09 \cdot -1.7 = 3.0418 + 0.01 \times 3.0418 = 0.103318$$

$$c_{3} = -1.52.09 \cdot -1.7 = 3.0418 = 0.103318 = 1.2743$$

$$\Delta d_{3} = -1.52.09$$

$$\Delta d_{3}^{\prime} = 0.9.0.1573 - 1.52.0910.07 = 0.1263$$

$$d = d = 0.0573 - 1.52.0910.07 = 0.1263$$

$$d = d = 0.0573 - 1.52.0910.07 = 0.1263$$

$$d = d = 0.0573 - 1.52.0910.07 = 0.1263$$